

Spesialundervisning for voksne - grunnskole og grunnleggende ferdigheter

Tar du grunnskoleopplæring for voksne uten å få tilfredsstillende utbytte av undervisningen, kan du få spesialundervisning.

Du kan også få spesialundervisning dersom du trenger å utvikle eller holde vedlike grunnleggende ferdigheter (som lese- og skriveferdigheter og daglige gjøremål).

For å få spesialundervisning må først behovet ditt kartlegges.

Det er PP-tjenesten (pedagogisk-psykologisk tjeneste) i kommunen som foretar kartleggingen og gir sin faglige vurdering av behovet for spesialundervisning.

Spesialundervisningen skal være tilpasset din situasjon og kan f.eks. innebære:

- flere eller andre fag enn vitnemålsfagene
- avvik fra læreplanen for ett eller flere fag
- fysisk tilrettelegging, tilpasset utstyr eller egne læremidler
- ene-undervisning eller bistand av en assistent
- lærer med spesialkompetanse (spesialpedagog, logoped el.)
- opplæring i daglige gjøremål (ADL-trening)
- trening i grunnleggende kommunikasjonsferdigheter
- motorisk trening

Utforming av spesialundervisningen skal skje i samarbeid med deg (eventuelt vergen din). Du skal få en individuell opplæringsplan (IOP) som inneholder:

- målet for opplæringen
- innholdet i opplæringen
- hvordan opplæringen skal organiseres

Voksenopplæringen i kommunen skal én gang i året utarbeide en rapport som oppsummerer den gjennomførte opplæringen og gir en vurdering av utviklingen din.

Målgruppe

Voksne som har behov for grunnskoleopplæring eller opplæring i grunnleggende ferdigheter og for eksempel har:

- lese-, skrive- eller matematikkvansker
- lære- eller konsentrasjonsvansker
- syns- eller hørselshemming
- omfattende skade, sykdom eller funksjonsnedsettelse
- afasi
- psykiske eller sosiale vansker

Vilkår

Du må være over opplæringspliktig alder (vanligvis 16 år) og enten:

- ikke få tilstrekkelig utbytte av den ordinære voksenopplæringen, eller
- ha et opplæringsbehov knyttet til grunnleggende ferdigheter

Samarbeidspartnere

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten)

Beslektede tjenester

Både opplæringen og undervisningsmateriellet er gratis.

Lover

[Opplæringsloven § 4A-2](#) (Rett til spesialundervisning på grunnskolens område)

[Opplæringsloven kap. 5](#) (Spesialundervisning)

Veiledning

Voksenopplæringen i kommunen kan hjelpe deg med å søke om spesialundervisning. Du kan også be andre hjelpe deg med søknaden hvis du har behov for det. Hvis en annen søker på vegne av deg, må vedkommende ha fullmakt.

Deltar du allerede i ordinær voksenopplæring, men strever med å følge undervisningen, bør du ta kontakt med læreren og fortelle om utfordringene du opplever. Voksenopplæringen vil da først vurdere og eventuelt prøve ut tiltak som kan gi deg bedre utbytte av det ordinære opplæringstilbudet. Dersom dette ikke hjelper, tar voksenopplæringen kontakt med PP-tjenesten.

Saksbehandling

Voksenopplæringen i kommunen sender en henvisning til PP-tjenesten for en faglig vurdering. Du eller vergen din må samtykke til henvisningen.

PP-tjenesten foretar en kartlegging for å danne seg et fullstendig bilde av dine forutsetninger og behov. Dette foregår gjennom samtale, observasjon og testing. Deretter gir PP-tjenesten sin faglige vurdering som danner grunnlag for avgjørelsen om spesialundervisning. Vurderingen og PP-tjenestens anbefaling blir sendt til kommunen.

Kommunen avgjør om du har rett til spesialundervisning på bakgrunn av PP-tjenestens anbefaling. Du har rett til å uttale deg før den endelige avgjørelsen blir tatt, og kommunen skal legge stor vekt på dine synspunkter. Du vil få tilsendt kommunens avgjørelse, enten du får innvilget spesialundervisning eller får avslag.

Klage

Er du misfornøyd med den avgjørelsen kommunen har tatt, har du anledning til å klage. Fristen er tre uker fra du mottok avgjørelsen. I klagen oppgir du hva du ønsker endret og begrunner dette. Kommunen kan gi veiledning ved behov.

Send klagen til den avdelingen i kommunen som sendte avgjørelsen. De vil vurdere om det er grunn til å gjøre endringer. Dersom avgjørelsen ikke blir endret, sender kommunen klagen din videre til Fylkesmannen.

Du vil motta svar på klagen når saken er ferdigbehandlet.

Har du ikke fått nødvendig hjelp eller er misfornøyd med hvordan spesialundervisningen blir utført, kan du klage. Forklar hva du er misfornøyd med og hvilke endringer du ønsker. Send klagen til kommunen. Dersom klagen blir avvist, eller kommunen mener at rettighetene dine er oppfylt, vil de sende klagen videre til Fylkesmannen.

Annen informasjon

[Veilederen-Spesialundervisning-for-voksne](#) (Utdanningsdirektoratet)

Henvissings skjema PPT-Bodø kommune